

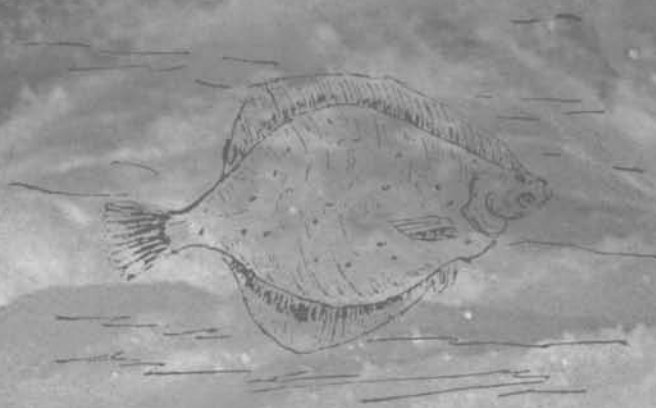
Foto Luc • archief De Plate

Hippodroom Wellington Oostende

DE PLATE

Maandblad

-- DEC. 1998

DE PLATE v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de CULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad dd. 4 december 1986 nr. 31023, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad dd. 5 oktober 1989 nr. 13422 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad dd. 10 oktober 1996 nr. 22600.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.
De inhoud van een artikel weerspiegelt niet noodzakelijk het standpunt van de Kring.
Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.
Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.
De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

Secretaris
F. HUBRECHTSEN
Gerststraat 35 A
8400 Oostende
Tel-Fax 059/50.71.45

Verantwoordelijke uitgever
A. VAN ISEGHEM
Ijzerstraat 1
8400 Oostende
Tel : 059/50.57.38

Penningmeester
J.P. FALISE
H. Serruslaan 78/19
8400 Oostende
Tel-Fax : 059/70.88.15

REKENINGEN
750-9109554-54
000-0788241-19

JAARGANG 27
NUMMER 12
MAAND december 1998

IN DIT NUMMER

- blz. 245 : **R. WEISE** : Zeelui van bij ons (1) - Onze Vlaamse vissers in de 1e Wereldoorlog.
- blz. 256 : **I. VAN HYFTE** : Royalties in Oostende : 1851-1860 (2).
- blz. 263 : Boeken en brochures te koop aan de balie van ons museum.
- blz. 264 : **F. GEVAERT** : Zeewezensprokkels 8. Het M.S. Prince Baudouin tijdens de periode 18 mei 1940 - 31 maart 1941
- blz. 265 : **R. OUVRY** : De familie Bauwens in Oostende.
- blz. 271 : Plate-Veiling 1999
- blz. 271 : **N. HOSTYN** : Onvindbare Oostendse gezichten.

DECEMBER - ACTIVITEIT

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot een voordracht met dia's die doorgaat op

donderdag 17 december 1998 om 20u30

in de conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. L. Colensstraat 6.

Onderwerp : **HISTORIEK VAN DE DRINKWATERVOORZIENING TE OOSTENDE**

De spreker : ons geacht lid dhr. Lucien **VALCKE**

Van geboorte Oostendenaar, groeide dhr. VALCKE tot aan zijn 16e levensjaar op in het Westerkwartier.

Daarna verdween hij ongeveer 22 jaar uit het Oostendse stadsbeeld om een militaire carrière op te bouwen via de Koninklijke Cadettenschool en de Koninklijke Militaire School. Hij kreeg daarna een opleiding in de School voor Pantserstroepen en oefende verscheidene functies uit in verschillende garnizoenen in Duitsland en België.

In 1977 spoelde een goeie golf zeewater hem terug naar onze kust en hij vestigde zich te Mariakerke.

De belangstelling voor het "Historisch Oostende" groeide gaandeweg en toen er na zijn op pensioenstelling in 1991 een cursus voor toeristische gids georganiseerd werd door de Oostendse Gidsenkring Lange Nelle, profiteerde hij ervan om op een wat meer professionele wijze kennis te vergaren over het heden en verleden van Oostende.

Gefascineerd en geïntrigeerd door onze "Oede Woatertorre" koos hij voor het proefwerk dat het examen van de cursus afsloot resoluut voor een onderwerp waarin die watertoren een eersterangsrol vervulde. Het resultaat was een werkje met als titel "Van Woaterhuus tot Woatertorre of drinkwaterperikelen te Oostende vanaf de 17 eeuw".

Niemand in onze streken staat er vandaag nog bij stil dat wij slechts het kraantje hoeven op te draaien om aan drinkwater te geraken maar ooit was het anders !

Na een chronologisch overzicht van allerlei pogingen om Oostende van drinkwater te voorzien, wordt tevens de evolutie van het waterbedelingsnet uit de doeken gedaan.

Deze laatste voordracht van het werkjaar 1998 is een absolute "must" voor de Ostendiana liefhebbers. De toegang is zoals steeds vrij en kosteloos; ook voor niet leden.

Men zegge het voort !!!

Het Bestuur

ONZE VLAAMSE VISSERS IN DE 1e WERELDOORLOG

door **Rudolf WEISE.**

Onze Vlaamse vissers hebben zich tijdens de 1e Wereldoorlog dikwijls, op gevaar van hun leven, onderscheiden bij reddings- en gevechtsoperaties op zee. Veel van deze moedige mannen zijn omgekomen toen hun schip beschoten of getorpedeerd werd of op een mijn liep. Sommigen onder hen werden voor deze acties reeds tijdens of na de oorlog onderscheiden. Deze, soms heldhaftige, bemanningen hebben voor hun moedige inzet recht op onze erkenning. Niettegenstaande hun exploten bekend zijn, zijn ze voor zover ik weet nog weinig beschreven. Hun avonturen liggen veelal veilig opgeborgen in diverse archieven. Dit artikel wil bijdragen om aan enkele van hun wapenfeiten wat meer verdiende bekendheid te geven.

1914

Ons overzicht vangt aan op 21 augustus 1914. De oorlog is zeventien dagen oud wanneer de O.103 "MARIE-LOUISE" in Oostende binnenloopt met 41 opgepikte schipbreukelingen van de Deense "MARYLAND" uit Copenhagen die op een mijn gelopen is en gezonken.

Bemanning: Lus Emiel, schipper. Barbaix P., Larsen C. en Decraecke J.M., matrozen.

1915

26 mei 1915, de oorlog is nu volop aan gang. De O.190 "JACQUELINE" met zijn twaalfkoppige bemanning onder schipper Arsène Blondé is aan het vissen op 50°27' NB - 8°44' WL wanneer zij plots getuige zijn van de beschieting door een Duitse U-boot van de Engelse koopvaarder "SS. Morwina" met zijn 29 koppige bemanning.

Schipper Blondé geeft onmiddellijk bevel het vistuig te kappen en vaart zigzaggend en op volle kracht, het geschut negerend, naar de duikboot met het inzicht deze te rammen en zo in de grond te boren. De bedreigde Duitser breekt snel het gevecht af en verdwijnt als de bliksem onder water. De "Morwina" en zijn bemanning zijn gered.

Arsène Blondé wordt voor zijn stoutmoedigheid door de Belgische Minister van het Zeewezen gelukgewenst. De Engelse regering schenkt hem een medaille en een zilveren beker met inscriptie, zijn bemanning ontvangt een geldelijke beloning.

Bemanning:

Blondé Arsène, schipper. Labbeke Antoon, stuurman. Klausling Alfred, Pauwels Karel, Vermeire Ferdinand, Brackx Polydoor en Dewaele Louis, vissers. Driesmans Gustaaf, scheepsjongen. Vanmuysen Alfons, machinist. Gyssens Alfons en Dedrie Jan, stokers. Fontaine Hendrik, hulpstoker.

Op 29 juni 1915 rond 19u torpedeert een Duitse onderzeeër op 50°40' NB - 5°55' OL het Engelse koopvaardijship "SS. Arminia". Honderdvijfentwintig opvarenden gaan in de reddingsboten. 's Anderendaags rond 06u worden ze opgemerkt door de bemanning van de O.85 "PRESIDENT STEVENS". Schipper Pieter Defer draait bij, neemt de 125 schipbreukelingen aan boord en brengt ze veilig aan de wal te Milford Haven. Uit dankbaarheid bedenkt de Engelse regering hem met een gouden uurwerk met inscriptie. De tienkoppige bemanning ontvangt een geldelijke beloning. Onder de bemanningsleden, mijn oom Kamiel Weise. Kamiel zal later deel uitmaken van de bemanning

van de motortreiler O.294 "VAN DER GOES" die jammerlijk met man en muis zal verdwijnen in de nacht van 22 op 23 januari 1939 ter hoogte van Trevoise Head in het kanaal van Bristol. Hij laat een weduwe en drie kinderen na.

Bemanning:

Defer Pieter, schipper. Junqui Albert, stuurman. Hagers Karel, Koten Désiré, Defer Pieter en Degruyter Richard, vissers. Vandenbussche G., machinist. Degruyter August, lichtmatroos. Vincke Jacques en Weise Camiel, stokers.

De volgende dag, 30 juni 1915, de O.82 "GABY" vaart ter visserij wanneer de bemanning op 60 mijlen westelijk van de Scilly eilanden getuige is van de beschieting door een U-boot van de Engelse "SS. LOMAS". Het schip zinkt. Ze slagen er in 25 schipbreukelingen te redden en te Milford Haven te ontschepen. Schipper August Declercq ontvangt vanwege de Engelse regering als beloning een zilveren inktkoker met inscriptie. Zijn bemanning ontvangt, zoals gebruikelijk, een geldelijke beloning.

Bemanning:

Declercq August, schipper. Molleman Eduard, stuurman. Heinderson Pieter, Deley Polydoor, Devriendt Henri, Geril Frans, Declercq Alfons, vissers. Dewitte Adrien, scheepsjongen. Jolijt Gustaaf, werktuigkundige. Borgoo Emiel, Pollet Alfons en Brackx Richard, stokers.

Op 04 juli maakt de Duitse U-39, op patrouille in de omgeving van de Scilly eilanden, contact met de "FURY CROSS" een Noorse bark. Het schip wordt tot zinken gebracht. De negenkoppige bemanning van de O.35 "ALFRED-EDITH" onder schipper Richard Brouckxon redt de achttien bemanningsleden en zet ze in Milford aan de wal.

Bemanning:

Brouckxon Richard, schipper. Deplanterd Eduard, stuurman. Braem Corneel, Braem Pieter, Dely Eduard en Ocket August, vissers. Wouters Gerard, scheepsjongen. Devos Arthur, werktuigkundige. Coosemans Jan en Haeghebaert Emiel, stokers.

Ook de Engelse "SS. VANSTERUM" ontsnapt niet aan de heftige duikbootoorlog en wordt op 25 december ter hoogte van de Smalls gezonken. De 42 schipbreukelingen worden gelukkig door de O.151 "NADINE" opgemerkt, opgevist en veilig aan de wal gebracht. Schipper Lodewijk Ponjaert ontvangt van de Engelse regering een gouden uurwerk met inscriptie. Zijn tien bemanningsleden ontvangen een geldelijke beloning.

Bemanning:

Ponjaert Lodewijk, schipper. Rouzee Pieter, stuurman. Ponjaert Robert, Hubrechsen Eduard, Ponjaert Leopold, Falin Max en Laneres Henri, vissers. Wallaey Isidoor, machinist. Rouzee Oscar, Devriendt Frans en Monteny Jozef, stokers.

1916

23 Maart 1916, 20 mijlen ZZO van Main Head verplicht de kommandant van een Duitse U-boot de vijfkoppige bemanning van de Noorse bark "CHAEMA" in de reddingsboot plaats te nemen waarna hij hun schip met kanonvuur zinkt. Ze worden door de O.83 "MARCELLA", gezagvoerder August Wittrock opgemerkt, aan boord genomen en te Milford ontscheept. De "MARCELLA" wordt op 02 februari 1917 zelf het slachtoffer van een Duitse onderzeeër die haar in de grond boort. De elf bemanningsleden kunnen zichzelf gelukkig redden.

Bemanning:

Wittrock August, schipper. Pierre Emiel, stuurman. Ponjaert Jan, Jooris Pieter, Zonnekeyn Pieter en Deley Polidoor, vissers. Neuts Gustaaf, scheepsjongen. Engelbrecht Jules, werktuig- kundige. Lust August, Depuydt Robert en Houcke Jan, stokers.

De bemanning van de O.82 "GABY" onderscheidt zich opnieuw wanneer ze op 02 mei 1916 op 52°20' NB - 11° OL de vier overlevenden van de Franse vissersloep "BERNADETTE", die al 28 uren ronddobberen in hun reddingsboot, oppikken en te Milford Haven aan wal brengen. Schipper August Declercq ontvangt van de Franse regering een zilveren reddingsmedaille, zijn stuurman Declercq A. een bronzen.

Bemanning:

Declercq August, schipper. Declercq A., stuurman. Heinderson Pieter, Degruyter A. en Crikillie E., vissers. Seys Frans, scheepsjongen. Jolijt Gust, werktuigkundige. Mestdagh Karel, Depuydt Lodewijk en Ryngoudt Jozef, stokers.

1917

Het wordt 30 januari eer onze vissers opnieuw betrokken worden bij een reddingsoperatie. De O.97 "MARIE-LOUISE" pikt op 60 zeemijl ZZO van St. Amus Head de vijfkoppige bemanning van de Engelse smack WHH 539 uit Lowestoft op. Ook dat scheepje werd gezonken door een U-boot. Schipper Hendrik Beuren ontvangt in naam van zijn tienkoppige bemanning van de Engelse regering een zilveren beker met inscriptie.

Bemanning:

Beuren Hendrik, schipper. Klausung Alfred, stuurman. Herborn Arthur, Depuydt August, Labbeke Eugeen en Vanacker Leon, vissers. Vandenberghe F., scheepsjongen. Poppe Lodewijk, werktuigkundige. Declercq A., Wery Paul en Viaene Pieter, stokers.

De Engelse smack R.184 "ADA" uit Ramsgate wordt op 02 februari 1917 25 mijlen ten NW van Trevoise Head in de grond geboord. De driekoppige bemanning zal zes uren in een reddingsboot rondzwalpen eer ze door de stoomtreiler O.25 "KONING ALBERT" gered worden en te Milford ontscheept. De drie mannen zullen schipper Emiel Zanders en zijn negen bemanningsleden wel erg dankbaar geweest zijn.

Bemanning:

Zanders Emiel, schipper. Wittrock Camiel, stuurman. Deley Jan, Rassaert Emiel, Nierinck Corneel en Vanmaele Jan, vissers. Lauwers Lodewijk, werktuigkundige. Henry Jozef, Rouzee Maurice en Vanhecke Jozef, stokers.

Op 30 maart 1917 redt de bemanning van de O.151 "NADINE" voor de tweede maal een bemanning van een koopvaarder, deze keer deze van het Engelse "SS. CRISPIN" met thuishaven Liverpool. De redding van de 73 man gebeurt ter hoogte van Waterford in de Ierse zee waar hun schip door een vijandelijke onderzeeër getorpedeerd werd. De onfortuinlijke bemanning wordt veilig te Milford Haven geland. De Booth Steamship LTD., eigenaar van het schip, belooft schipper en bemanning met een zilveren beker met opschrift en een geldelijke beloning.

Bemanning:

Ponjaert Lodewijk, schipper. Goetghebeur A., stuurman. Hubrechtsen Eduard, Laneres Henri, Ponjaert Leopold en Ponjaert Robert, vissers. Wallaey Isidoor, werktuigkundige. Willem Isidoor, Boussemaere Willem en Carbon Gaspard, stokers.

Op 21 mijlen westelijk van Trevoise Head redt de O.38 "PRINSES MARIE JOSE" op 05 juni 1917 vier bemanningsleden van het Engelse watervliegtuig nr. 8654 dat in zee gevallen en gezonken is. De Engelse admiraliteit stuurt schipper Pierre Lefever een bedankingsbrief. Zijn bemanning krijgt een geldelijke beloning.

Bemanning:

Lefever Pierre, schipper. Verstraete F., stuurman. Vanleke G., Rouzee G., Dely Emiel en Smissaert A., matrozen. Hoste Camiel, machinist. Verburch Charles en Seurynek A., stokers. Tourlemain A., scheepsjongen.

Zoals al eerder gebeurde, gaan onze vissers de confrontatie met de Duitse Kriegsmarine niet uit de weg. Het is weer eens de onverschrokken Arsène Blondé die op 17 juli 1917 in St. Georges Channel samen met de bewapende stoomtreiler C.P.12 van Cardiff door een grote Duitse onderzeeboot aangevallen wordt. De C.P.12 wordt in de grond geboord en zinkt, een groot gedeelte van de bemanning meeslepend in de dood. Niettegenstaande schipper Arsène Blondé met zijn O.140 "RAYMOND" in de mogelijkheid is te vluchten tot het gevaar geweken is blijft hij op de gevechtsplaats. Hij gelukt er in een groot passagierschip van het gevaar te verwittigen en de komst van een Engelse torpedojager te verhaasten. Voor zijn moedig gedrag krijgt hij van de Engelse regering, na tussenkomst van de admiraliteit, een brief met gelukwensen. De verenigde Belgische reders ter visserij betonen hem eveneens hun erkentelijkheid.

Bemanning:

Blondé Arsène, schipper. Labbeke Antoon, stuurman. Vandewalle Karel, Ponjaert Jan, Vanacker Karel en Geselle Jules, vissers. Gallé Antoon, scheepsjongen. Borgo Emiel, werktuigkundige. Lust August, Coenye Alfons, Brackx Richard en Gillegot Theo, stokers.

Op 52°40' NB - 12°05' WL wordt de Engelse "SS. BAYSTATE" met thuishaven Liverpool door een Duitse U-boot gezonken. Gelukkig vinden de 32 schipbreukelingen weer schipper Arsène Blondé en de tien bemanningsleden van de O.140 "RAYMOND", op hun weg. De schipper ontvangt van de Engelse admiraliteit een zilveren beker met inscriptie, de bemanning een geldelijke beloning. Deze reddingsoperatie verloopt in samenwerking met de O.81 "ISA" van schipper Louis Dedrie.

Bemanning:

Blondé Arsène, schipper. Labbeke Antoon, stuurman. Vandewalle Karel, Ponjaert Jan, Ureel Alberic, Vanacker Karel en Geselle Jules, vissers. Gallé Antoon, scheepsjongen. Engelbrecht J., werktuigkundige. Lust August en Coenye Alfons, stokers.

Schipper Louis Dedrie van de O.81 "ISA" schrijft in zeer korte tijd maar liefst drie reddingen op zee op zijn naam. Een eerste maal wanneer hij op 52°40' NB - 12°05' WL samen met de O.140 "RAYMOND" de opvarenden van het Engelse "SS. BAYSTATE" oppikt. Een tweede maal wanneer hij met zijn elfkoppige bemanning op 20 juni 1917 op 52°42' NB - 12°10' WL nog eens 18 schipbreukelingen van de Engelse "SS. MONARCH" met thuishaven Glasgow, oppikt en te Milford aan land brengt. Een derde maal op 02 juli 1917 wanneer hij ter hoogte van Bull Rock 24 bemanningsleden van het door een Duitse U-boot gekelderde Italiaanse "SS. HOIBUS", thuishaven Genua, redt en te Milford binnen brengt. Dit zal wel een record zijn. De Engelse Admiraliteit beloont hem met een zilveren beker met inscriptie. De bemanning ontvangt een geldelijke beloning. Van de Italiaanse regering ontvangt de schipper het "Kruis van Ridder in de orde der kroon".

Bemanning:

Dedrie Louis, schipper. Coene Frans, stuurman. Hallemeersch C., Deroo L., Brackx Frans en Desmit Leopold, vissers. Dewitte Adrien en Beauprez Eduard, scheepsjongens. Gorrebeeck L., machinist. Dedrie Jan, Pollet Alfons en Viaene Pieter, stokers.

Op 06 augustus worden de zes bemanningsleden van de gezonken Deense schoener "DIANA" met thuishaven Marstal door de twaalf bemanningsleden van de stoomtreiler O.55 "COMTE HORACE VANDENBURGH", onder gezagvoerder schipper August Van Wetter, aan boord genomen op 52°25' NB - 12° WL en overgebracht naar Milford.

Bemanning:

Van Wetter August, schipper. Barbaix Frans, stuurman. Legein Rochus, bootsman. Verhelst Pieter, Willaert Henri, Steenkiste Georges en Huys Camiel, vissers. Everaert Gustaaf, scheepsjongen. Terpoorter Louis, werktuigkundige. Boussemaere H., Dewitte Frans, Martinsen O. en Corveleyn O., stokers.

Dezelfde dag ontdekt de bemanning van de O.85 "PRESIDENT STEVENS" op 52°25' NB - 12° WL twee reddingsboten die reeds sedert de vorige dag, met 33 bemanningsleden van de Engelse "SS. KATLEEN" uit Londen, ronddobberen. Hun schip werd door een vijandelijke onderzeeër gezonken. Ze worden veilig thuis gebracht.

Bemanning:

Defer Pierre, schipper. Laforce Eugeen, stuurman. Haeck André, Makelberghe Louis, Hagers karel, Vanhoucke August en Declercq Pierre, vissers. Seys Ferdinand, scheepsjongen. Van Muysen Alfons, machinist. De Keyser Hendrik, Pierre Emiel en Verbrugge Jules, stokers.

Op 10 mijl zuidoost van Hook Point, de vuurtoren van Waterford, redt schipper Goderis met de O.170 "DELTA A" op 06 oktober 1917 25 zeelieden van de Engelse "SS. BEDALE" gekelderd door een Duitse onderzeeër. Hij ontvangt van de Britse admiraliteit een brief waarin ze hun waardering uitspreken voor "het schoon gedrag" van onze vissers. De O.170 zal op 20 april 1918 zelf door een vijandelijk schip in de grond geboord worden.

Bemanning:

Goderis H., schipper. Vanhoucke Jan, stuurman. Desitter Eduard, Van Loocke Pierre, Defer Eduard, Van Houck Frederic, Leyne Alfons en Vynck Pierre, matrozen. Ansquer Antoon, machinist. Reilzen Emiel, Allaert Victor, Vandenberghe Jos en Provoost Alfred, stokers. Van houck Alfons, hulpvisser.

Ook schipper Louis Dedrie valt op 04 december 1917 met zijn bewapende stoomtreiler de O.81 "ISA" zonder aarzelen een Duitse duikboot aan, lost enkele kanonschoten en verplicht de Duitser te duiken. De confrontatie heeft plaats op 51°15' NB - 05°05' WL.

Bemanning:

Dedrie Louis, schipper. Major René, stuurman. Hallemeersch Pierre, Deroo Louis, Brackx Frans en Desmet Leopold, matrozen. Dewitte Adrien, scheepsjongen. Gorrebeeck Louis, machinist. Dedrie Jan en Gorrebeeck Henri, stokers.

De O.131 "JOHN" dwingt op 13 december in St.Georges Channel door zijn vastberaden actie een Duitse duikboot te duiken.

Bemanning: zie 09 januari 1918.

Op 21 december ontmoet de O.75 "IBIS V", een bewapende treiler, in St.Georges Channel op de oostkust van Ierland ook een Duitse onderzeeër. Schipper Adolf Brys opent onmiddellijk de jacht en verplicht de Duitser het hazenpad te kiezen. Onder zijn elfkoppige bemanning Adrien Weise, mijn grootvader, werktuigkundige aan boord.

Bemanning:

Brys Adolf, schipper. Pierre Emiel, stuurman. Vandeputte Corneel, Locquet Vincent, Van Roose Jeroom, Defer Pieter en Arents Florimond, vissers. Weise Adrien, werktuigkundige. Vandebussche Gust en Rouzee Ernest, stokers. Vandebussche Gerard, hulpstoker. Declerck Arthur, scheepsjongen.

22 December 1917 wordt voor onze zeelui aan boord van de bewapende escorteschepen een drukke dag. De O.154 "MARGUERITE", onder schipper Frederik Verduyn, bestrijdt op 35 mijl westelijk van de Smalls gedurende ruim een half uur een vijandelijke duikboot en verplicht deze te duiken. Bij deze mini-zeeslag vuurt hij niet minder dan 28 kanonschoten af.

Bemanning:

Verduyn Frederik, schipper. Vermeersch Michel, stuurman. Vanhoeck August, Falin Max, Lambrecht Henri en Hennaert Frans, vissers. Devriendt Karel, werktuigkundige. Vandenameele Jules, Labbeke Jan, Daen Jeroom en Steenhuyzen Edmond, stokers.

Eveneens op 22 december 1917 snelt schipper Pieter Azaert met de O.43 "MARTHE" verschillende schepen ter hulp die door een Duitse onderzeeër onder vuur genomen worden op 35 mijlen WZW van de Smalls. De O.43, een bewapende treiler, opent zonder aarzelen het vuur en verplicht de U-boot tot tweemaal toe te duiken.

Bemanning:

Azaert Pieter, schipper. Deplanterd Eduard, stuurman. Desmet August, Wauters Leopold, Asaert Eduard, Therry Frans en Smissaert Emiel, vissers. Clayes Eduard, werktuigkundige. Degrave Jan en Bauwens Karel, stokers.

In St.Georges Channel valt de O.38 "PRINSES MARIE-JOSE", onder bevel van schipper Louis Klausing, dezelfde dag een Duitse duikboot aan die schoten lost op de O.154. Het verslag vermeldt dat na een gevecht dat veertig minuten duurde de Duitser "in de grond werd geschoten". Voor dit feit beloont de Engelse Koning hem met het D.S.C. (Distinguished Service Cross). Wellicht ging het in de drie voorgaande acties om dezelfde Duitse duikboot.

Bemanning:

Klausing Louis, schipper. Verstraete Frans, stuurman. Vanleke Gustaaf, Rouzee Gustaaf, Dely Emiel en Smissaert Arthur, matrozen. Hoste Camiel, machinist. Verburch Karel en Seurinck Arthur, stokers. Van Houcke Leon, scheepsjongen. Tourlemain Alfons, tremmer.

1918

Het jaar begint slecht. Op 09 januari, terwijl de O.131 "JOHN", op 18 mijlen ZW van de Smalls, aan de korre ligt samen met de O.55 "COMTE HORACE VANDENBURGH" komen ze door een verkeerd maneuver van deze laatste in aanvaring. De "JOHN" zinkt binnen de drie minuten. Schipper Pieter Pincket redt, na het ondergaan van zijn schip, al zwemmend drie leden van zijn bemanning. Zes andere verdrinken. (Er staan er slechts vijf op de verlieslijst). Of schipper Pieter Pincket voor zijn heldendaad beloond werd wordt niet vermeld.

Bemanning:

Pincket Pieter, schipper. Dedrie Louis, stuurman. Calcoen August (+), Declerck Pieter, Allary Leonce (+), Meyer Eduard (+), Baert Pieter, Gillegot Theodoor en Gillegot Hendrik, vissers. Vanhoucke Frans, scheepsjongen. Deman André (+), machinist. Deman Jozef, stoker. Degruyter Arthur, hulpstoker (+).

Na dit dramatisch zeeongeval zal de O.55 "COMTE HORACE VANDENBURGH" op 17 februari 1918 door zijn stoutmoedig optreden bij Main Head een vijandelijke duikboot onder water jagen.

Bemanning:

Van Wetter August, schipper. Barbaix Frans, stuurman. Legein Rochus, bootsman. Willaert Hendrik, Steenkiste Georges, Goetghebeur Frans, Dewitte Frans en Dewitte Louis, vissers. Terpoorter Louis, machinist. Boussemaere Hendrik, Henry Jozef en Everaert Gustaaf, stokers.

Schipper Frans Coopman aan boord van de O.76 "IBIS VI" pikt op 20 mijl zuidelijk van de Lundys op 23 februari 1918 rond middernacht 18 schipbreukelingen van het Engelse "SS. TOWNELAY" op. De bemanning van het getorpedeerde schip bevindt zich reeds 27 uren in de reddingsboten wanneer hun Vlaamse collega's hen opmerken en in Milford in veiligheid brengen. Later, de datum is echter niet vermeld, redt de "IBIS VI" 10 mijl westelijk van de Smalls nog twee Amerikaanse piloten die met hun vliegtuig in zee gevallen zijn. Het vliegtuig gaat verloren. Er wordt niet vermeld of schipper Frans Coopman en zijn elfkoppige bemanning voor deze acties een beloning kregen.

Bemanning:

Coopman Frans, schipper. Labbeke Eugeen, stuurman. Acken Eduard, Henri Leonard, Degruyter Richard en Dewitte Antoon, vissers. Neuts Gustaaf, lichtmatroos. Willeput Hendrik, scheepsjongen. Tack Désiré, werktuigkundige. Coenye Alfons, Hennebel Richard en Coopman Gerard, stokers.

Op 07 maart zal de O.120 "BARON RUZETTE" op 35 mijl WNW van de Smalls een duikboot, die andere schepen in de regio aan het beschieten is, verplichten te duiken.

Bemanning:

Zonnekeyn Pierre, schipper. Klausing Leon, stuurman. Gonsales Edmond, Martinsen Oscar, Verkouillie Oscar, Corveleyn Victor, vissers. Brackx Maurice, scheepsjongen. Messing Corneel, machinist. Vandaele Pierre en Heylen Victor, stokers.

Op 31 maart, in St.Georges Channel, jaagt de O.85 "PRESIDENT STEVENS" een grote duikboot, die er andere schepen aanvalt, op de vlucht.

Bemanning:

Defer Pierre, schipper. Laforce Eugène, stuurman. Haeck André, Makelberghe Louis, Hagers Charles, Van Houcke August en Declercq Pierre, vissers. Seys Ferdinand, scheepsjongen. Van Muysen Alfons, machinist. Dekeyser Hendrik, Verbrugge Jules en Pierre Emiel, stokers.

We besluiten dit overzicht op 27 april 1918 dag waarop de O.35 "ALFRED-EDITH" in het St.Georges Channel een twintig minuten durend gevecht aangaat met een Duitse onderzeeër die haar en andere vaartuigen aanvalt. Het verslag vermeldt dat de U-boot in de grond geboord werd. Schipper Richard Brouckxon ontvangt hiervoor uit handen van de Engelse Koning het DSC (Distinguished Service Cross), de bemanning een geldelijke beloning.

Bemanning:

Brouckxon Richard, schipper. Deprée Charles, stuurman. Ocket August, Smissaert Karel, Cottriau Leopold en Braem Corneel, vissers. Devos Arthur, machinist. Coosemans Jan en Haegebaert Emiel, stokers.

LIJST VAN DE VISSERSCHEPEN DIE VERDWENEN DOOR EEN OORLOGSFEIT

07 Oktober 1914:

O.213 "LOUIS-EMILE": gezonken na contact met vijandelijke mijn. Er waren geen overlevenden.

Bemanning: Smissaert Hendrik (+), stuurman. Droogenbrood Alfons (+), Degruyter Jean (+), Janssoone Gustaaf (+), vissers. Smissaert Arthur (+), scheepsjongen. Simoen Hendrik (+).

02 Juni 1915:

O.171 "DELTA B": wordt in de grond geboord door de U.34. De bemanning wordt gered.

Bemanning: Titeljon Pierre, schipper. Titeljon Gerard, stuurman. Demesmaecker Alfred, Remaut Leopold, Allary Leonce, Gonsales Achiël en Labbeke Jean, vissers. Messing Corneel, machinist. Cornu Gustaaf, Terpoorter Adolf en Deurtte Frans, stokers.

14 Juli 1915:

N 1 "VIVID": gezonken na mijnexplosie. Er waren geen overlevenden.

Bemanning: Nyville Benjamin (+), stuurman. Nyville Hubert (+), Boels Hendrik (+) en Devey Emiel (+), vissers.

- November 1916:

O.218 "ALFONS-MARCELINE": beschoten door vijandelijk schip en gezonken. Er waren geen overlevenden.

Bemanning: Desomer Jan (+), stuurman. Desomer Jozef (+), Laforce August (+) en Carbon Frans (+), vissers.

23 November 1916:

N 25 "HENDRIK": door vijandelijke onderzeeër in de grond geboord.

Bemanning: Vyaene Louis, stuurman. Vyaene Emiel, Nassel Frans en Blondé August, vissers.

26 December 1916:

O.126 "NEPTUNE": door een vijandelijke U-boot getorpedeerd.

Bemanning: Zonnekeyn Louis, schipper. Aspeslagh Jacques, stuurman. Corveleyn Victor, Labbeke Eugeen, Vanacker Charles en Vanacker Leon, matrozen. Vansielegem Louis, machinist. Torreborre Vincent en Depaep Leon, stokers.

30 December 1916:

N 20 "MARGUERITE": door vijandelijk onderzeeër in de grond geboord.

Bemanning: Decrop Paul, stuurman. Popelier Albert en Decrop Nestor, vissers.

30 Januari 1917:

O.83 "MARCELLE": door vijandelijke onderzeeër in de grond geboord.

Bemanning: Wittrock August, schipper. Pierre Emiel, stuurman. Ponjaert Jan, Deley Polidoor, Acken Edouard en Janssoone Louis, vissers. Neuts Gustaaf, scheepsjongen. Engelbrecht Jules, machinist. Vandenameele Jules en Soete Jules, stokers. Pierre Emiel, hulpstoker.

19 Februari 1917:

P 82 "JUSTINE-MARIE": gezonken na het tot ontploffing brengen van een springlading aan boord geplaatst door bemanningsleden van een vijandelijk schip.

Bemanning: Lenaers Louis, stuurman. Falleyn Albert, Vernieuwe Charles en Messuwe Arthur, vissers.

01 Maart 1917:

P 103 "DIAMOND CROSS": in de grond geboord door vijandelijke onderzeeër.

Bemanning: Vercouter August, stuurman. Creveele Camiel, Zonnekeyn Louis en Dewaele Pierre, vissers.

23 April 1917:

P 51 "MARIE-ZENOBIE": gezonken na mijnexplosie. Er waren geen overlevenden.

Bemanning: Christiaen Camiel (+), stuurman. Provoost Henri (+) en Pyson Charles (+), vissers. Christiaen Hendrik (+), scheepsjongen.

03 Januari 1918:

O.131 "JOHN": werd, toen ze verplicht in groep visten, aan boord gelopen door de O.55.

Bemanning: Pincket Pierre, schipper. Dedrie Louis, stuurman. Calcoen August (+), Gillegot Theodoor, Gillegot Hendrik, Baert Pieter, Declerck Pieter, Allary Leonce (+) en Meyer Eduard (+), vissers. Vanhoucke Frans, scheepsjongen. Deman André (+), machinist. Deman Jozef, stoker. Degruyter Arthur (+), hulpstoker.

29 Januari 1918:

P 59 "LE JEUNE ARTHUR": door vijandelijke onderzeeër in de grond geboord.

Bemanning: Calcoen Louis, stuurman. Smit Jules en Demeester Hector, vissers.

29 Januari 1918:

P 48 "MARIE": door vijandelijke onderzeeër in de grond geboord.

Bemanning: Gonsales Pierre, stuurman. Missuwe Arthur, Legein Theodoor en Bryne Alfons, vissers.

29 Januari 1918:

O.31 "DE TWEE MAREELS": door vijandelijk schip beschoten en gezonken. Er waren geen overlevenden.

Bemanning: Corneau Henri (+), stuurman. Lusyne Jozef (+) en Nassel Gerard (+), vissers. Lusyne Albert (+), scheepsjongen.

05 Maart 1918:

O.216 "EDOUARD-MARIE": gezonken door de vijand waarbij de zwaar gekwetste stuurman Severy Jean aan boord van zijn schip door een Duitse officier uit zijn lijden verlost werd.

Bemanning: Severy Jean (+), stuurman. Van Wulpen Charles, Van Maele Joseph en Severy Frans, vissers.

21 April 1918:

O.170 "DELTA A": werd door een vijandelijk schip in de grond geboord.

Bemanning: Coene Louis, schipper. Vanhoecke Jan, stuurman. Desitter Edouard, Defer Edouard, Vanhoucke Pierre, Vanhoucke Edouard, Devos Albert, Leyne Alfons en Bogaert Pierre, vissers. Desitter Louis, scheepsjongen. Ausquér Antonie, machinist. Reilzen Emiel, Degroote Edouard, Goderis Isidoor en Ackillie Jan, stokers.

06 Juli 1919:

O.204 "ANNA" gezonken na mijnexplosie. Er waren geen overlevenden.

Bemanning: Vercnocke Charles (+), stuurman. Vynck Gaspard (+), Vanleke Pierre (+) en Vercnocke Henri (+), vissers.

LIJST VAN DE VISSERS GESTORVEN TIJDENS HET UITOEFENEN VAN HUN BEROEP GEDURENDE DE 1e WERELDOORLOG

ALLARY Leonce	Oostende	omgekomen op zee bij aanvaring
ALLEMEERSCH Jozef	Blankenberge	gedood tijdens het uitoefenen van zijn beroep
BLOMMAERT Eduard	Oostende	omgekomen op zee
BURCKE Leon	Oostende	schielijk overleden aan boord
BOELS Henri	Nieuwpoort	omgekomen bij mijnexplosie
CORNEAU Henri	Oostende	gezonken op zee
CALCOEN August	Oostende	omgekomen bij aanvaring
CALCOEN August	Nieuwpoort	gedood tijdens het uitoefenen van zijn beroep
CALCOEN Alberic	Nieuwpoort	idem
CALCOEN Julien	Nieuwpoort	idem
CHRISTIAEN Camiel	Nieuwpoort	omgekomen bij mijnexplosie
CHRISTIAEN Henri	Nieuwpoort	idem
COLLEMAN Jean	Oostende	idem
CARBON Frans	Oostende	getorpedeerd
COUWIJZER Pierre	Heist	gedood tijdens het uitoefenen van zijn beroep
DAVID Louis	Oostende	omgekomen op zee
DESAEVER Isidoor	Nieuwpoort	idem
DESOMER Jean	Oostende	gezonken na kanonvuur
DESOMER Jozef	Oostende	idem
DEWAEY Desiré	Oostende	aangevaren en gezonken
DEGRUYTER Arthur	Oostende	omgekomen bij aanvaring

DEGRUYTER Jean	Oostende	omgekomen bij mijnexplosie
DOBBELAERE Jacques	Heist	idem
DROOGENBROOD Alfons	Oostende	idem
DEMAN André	Oostende	aangevaren en gezonken
DEWAELE Richard	Oostende	omgekomen bij mijnexplosie
DECOCK Corneel	Blankenberge	gedood tijdens het uitoefenen van zijn beroep
DEVEY Emiel	Nieuwpoort	omgekomen bij mijnexplosie
EVERAERT Camiel	Oostende	omgekomen op zee door stormweer
GOETGHEBEUR Frans	Oostende	verdwenen op zee
GRUNEWALD Ernest	Oostende	omgekomen op zee door stormweer
GUNST Edmond	Blankenberge	gedood tijdens het uitoefenen van zijn beroep
HEMELEERS Frans	-	verdrongen toen hij de boot verliet
JANSSOONE Gustaaf	Oostende	omgekomen bij mijnexplosie
KROOTHOEP Jozef	Oostende	verdwenen op zee
KABO Jozef	Oostende	idem
LUSYNE Jozef	Oostende	gezonken na kanonvuur
LUSYNE Albert	Oostende	idem
LAFORCE Eduard	Oostende	per ongeluk over boord gevallen
LAFORCE August	Oostende	getorpedeerd
LENAERS Nestor	Oostende	gestikt gevonden aan boord in Milford Haven
MAKELBERGHE August	Oostende	verdrongen toen hij de boot verliet
MAJOR Frans	Oostende	verdwenen op zee
MEYER Eduard	Oostende	omgekomen op zee
MAERTENS Jean	Blankenberge	gedood tijdens het uitoefenen van zijn beroep
MAERTENS Jozef	Blankenberge	idem
NASSEL Gerard	Oostende	gezonken na kanonvuur
NASSEL Alfred	Oostende	omgekomen op zee
NYVILLE Benjamin	Nieuwpoort	omgekomen bij mijnexplosie
NYVILLE Hubert	Nieuwpoort	idem
PIETERS Frans	Oostende	gedood op zee door vijand
PROVOOST Henri	Nieuwpoort	omgekomen bij mijnexplosie
PYSON Karel	Nieuwpoort	idem
PONJAERT Jozef	Oostende	gezonken na kanonvuur
SAELENS Julien	Oostende	aangevaren en gezonken
SMISSAERT Arthur	Oostende	omgekomen bij mijnexplosie
SMISSAERT Henri	Oostende	idem
SEVERY Jean	Oostende	gekwetst en gedood op zee door vijand
SIMOEN Hendrik	Oostende	omgekomen bij mijnexplosie
USTERWELGHE Louis	Heist	omgekomen op zee

USTERWELGHE Albert	Heist	idem
UNGENAERT Thomas	Heist	idem
VANHOVE David	Oostende	getorpedeerd
VANDIERENDONCK Constant	Heist	omgekomen bij mijnexplosie
VANTOURNHOUT Eduard	Oostende	idem
VANDEWALLE Jozef	Oostende	idem
VERCNOCKE Karel	Oostende	idem
VERCNOCKE Henri	Oostende	idem
VYNCK Gaspard	Oostende	idem
VANLEKE Pieter	Oostende	omgekomen op zee
VANDEWALLE Pieter	Heist	idem
VANHOUCKE August	Oostende	omgekomen toen boot omsloeg
VANWULPEN Louis	Oostende	verdwenen op zee

Oostende, 21 augustus 1919.
De maritieme commissaris.

Bron: Rijksarchief Brugge - Hoofdwaterschoutambt Oostende - Dossier nr. 182.

VERBETERING AAN HET TIJDSCHRIFT VAN NOVEMBER 1998

Zeelui van bij ons (1) : Schipper Camiel Achiel Cogghe

blz. 218, lijn 31 : schrappen :.....als kapitein....

ROYALTIES IN OOSTENDE : 1851-1860 (2)

door Yvan VAN HYFTE

1857 Een brok ongerepte duinennatuur is het decor waarin een nieuw hotel-restaurant het probeert waar te maken : "Pavillon du Rhin" ! De oester- en kreeftenparken vlakbij geven de toon aan. Leopold II, toen nog hertog van Brabant, heeft er op 2 juli al de smaak te pakken, zijn prinses Marie Henriette eveneens....

In de Cercle du Phare hoor je alsmaar meer Russisch praten. Adel uit Smolensk, Kiev, Riga en vooral Sint Petersburg voelt er zich thuis. Hun kinderen kunnen nooit vermoeden dat over pakweg 50 jaar ze misschien nog de Bloedige Zondag op het Winterpaleis en de revolte op de kruiser Potemkin zouden meemaken.....

* Hertogin Maria van Rusland

1. ? (zie F.O. nr. 4028)

2. ?

3. Heeft appartementen afgehuurd voor een gevolg van 34 personen

* De prins van Monaco

1. 8 juli 1857 (L)

2. Langestraat 75

* De prinses van Monaco

1. 12 juli 1857

2. Hotel Fontaine

* De prins en prinses van AreMBERG

1. 12 juli 1857 (L)

2. Kaaistraat 6

* Prins Poonislafs (Sint Petersburg)

1. 19 juli 1857 (L)

2. Hotel Marion

* Prins Ollendorf

1. 18 juli 1857 (L)

2. Hotel Fontaine

* Zijne Koninklijke Hoogheid B. Wasiltchikoff (Rusland)

1. 26 juli 1857 (L)

2. Hotel Fontaine

* De prinsen Maximiliaan en Emiel von Fürstenberg (Wenen)

1. 26 juli 1857 (L)

2. Kerkstraat 28

* Prins Civanja (Boekarest)

1. 30 juli 1857 (L)

2. Hotel Marion

- * Prins Pozzo di Borgo
 1. 30 juli 1857 (L)
 2. Hotel des Bains

- * Prins Wasiltchikoff (Dresden)
 1. 30 juli 1857 (L)
 2. Langestraat 41

- * De prinsen van Aremborg
 1. 2 augustus 1857 (L)
 2. Hotel des Bains

- * Prinses van Hessen-Kassel
 1. 6 augustus 1857 (L)
 2. Hotel des Bains

- * Prins August van Löwenstein-Wertheim-Rochefort
 1. 6 augustus 1857 (L)
 2. Hotel d'Allemagne

- * Prins Windischgratz (Oostenrijk)
 1. 6 augustus 1857 (L)
 2. Platformstraat 3

- * Zijne Hoogheid Willem van Hessen
 1. Verwacht op 6 augustus 1857 (F.O. nr. 4036)
 2. Logeert bij de h. VANDERHEYDE-CORNELIS "ébéniste de la cour".

- * Prins Barley de Folly (Rusland)
 1. 9 augustus 1857 (L)
 2. Hotel Mertian

- * Prins Von Löwenstein (Mistobor)
 1. 9 augustus 1857 (L)
 2. Cirkelstraat 4

- * Prins Pichanelli (St. Petersburg)
 1. 13 augustus 1857 (L)
 2. Hotel Marion

- * De prins van Pruisen
 1. 15 augustus 1857 (L)
 2. ?
 3. Samen met een suite van 14 personen, waaronder zijn hofmaarschalk, een kolonel, een majoor, zijn eigen raadgever, zijn dokter

- * Groothertogin Helena Pavlowna
 1. 26 augustus 1857 (A)
 2. ?
 3. Kwam speciaal voor het badseizoen samen met haar dochter Catharina Michailowna

* Groothertogin Maria Nikolajevna (St Petersburg)

1. 20 augustus 1857 (L)
2. Langestraat 35
3. Bij haar vertrek (15-9-1857) heeft ze aan de directeur van het Kursaal, VANDENABEELE, een ring met diamanten gegeven omwille van zijn attenties t.o.v. de keizerlijke familie in Oostende.
De 1e etage van de Cercle du Phare (où toute la famille de Russie avait l'habitude de se réunir...". F.O. n° 4048) werd door hem ter beschikking gesteld.

* Prinses Hohenlohe-Bartenstein

1. 20 augustus 1857 (L)
2. Kapellestraat 56 A

* Prinses Aglaé de Mourousi (Jassy)

1. 27 augustus 1857 (L)
2. Hotel d'Allemagne

* Prins Gagarine

1. 27 augustus 1857 (L)
2. Capucijnenstraat 1

* Groothertogin Helena van Rusland

1. 28 augustus 1857 (A)
2. Langestraat 79
3. Ze laat op 11 september 1857 een Te Deum celebreren in één van haar appartementen n.a.v. de tweede verjaardag van de kroning van Tsaar Alexander II. Dit in aanwezigheid van de groothertoginnen Maria en Catharina, hun kinderen, de prins Georg van Pruisen en "la plupart des Russes présent à Ostende" (F.O. n° 4050)

* Prins Obernovich (Wenen)

1. 30 augustus 1857 (L)
2. Kapellestraat 8

* Prinses Galitzin (Warchau)

1. 3 september 1857 (L)
2. Kaaistraat 7

* De Prins en Prinses Stourdza (Parijs)

1. 3 september 1857 (L)
2. Kattestraat 11

* Prins Cosomotiné (Boekarest)

1. 3 september 1857 (L)
2. Hotel Marion

* Prinses Mathilde (Parijs)

1. 10 september 1857 (L)
2. Hotel Fontaine

* Prinses Radziwill

1. 10 september 1857 (L)

2. Hotel d'Allemagne

* Prins von Lippe (Frankfurt a/ Main)

1. 13 september 1857 (L)
2. Capucijnenstraat 25 B

* Prinses von Gagarin (St Petersburg)

1. 17 september 1857 (L)
2. Hotel de Flandre

* Prins Radziwill (Wilno)

1. 20 september 1857 (L)
2. Witte Nonnenstraat 6

1858 Een nieuwe rage is in de maak, maar je moet er een eind voor lopen. Ter hoogte van het huidig Kursaal lanceert fotograaf GERUZET de portretfotografie. Duitse prinsen vinden het leuk. Dit is wat anders dan paardrennen, roeiwedstrijden op zee, een "tir au pistolet" of naakt zwemmen voor het Hotel du Rhin. Zouden ze ooit geweten hebben dat de Oostendse badmeesters BILLIAERT en BUCKENS tot gevangenisstraffen werden veroordeeld "pour avoir donné des bains sans costume" ?... Leopold I zette de straf om in geldboetes.

* Zijn Keizerlijke Hoogheid Albrecht van Oostenrijk

1. 11 juli 1858 (L)
2. Hotel Fontaine
3. De koninklijke familie brengt hem een bezoek "en équipage gala"

* De Prins en Prinses van Joinville

1. 18 juli 1858 (L)
2. Hotel d'Allemagne

* De Prins en Prinses von Hohenlohe (Munchen)

1. 25 juli 1858 (L)
2. Hotel Fontaine

* Groothertogin Helena van Rusland

1. 28 juli 1858 (A)
2. Langestraat 65
3. Ze was de zuster van tsaar Alexander II. Ze verbleef met haar suite op appartementen van de hr. BRASSEUR, consul van Rusland die begin 1858 gedecoreerd werd door de Russische tsaar met de Orde van Stanislas.

* De Prinsen Emile en Maximiliaan von Fürstenberg

1. 29 juli 1858 (L)
2. Hotel Fontaine

* Frederik-Willem, prins-regent van Pruisen

1. Eind juli 1858
2. Wapenplein 14

- * Prins Montmorency-Luxembourg (Parijs)
 1. 1 augustus 1858 (L)
 2. Hotel Marion
- * De Prins en Prinses von Fürstenberg
 1. 5 augustus 1858 (L)
 2. Langestraat 75
- * Prins de Croy (Munster)
 1. 5 augustus 1858 (L)
 2. Hotel Fontaine
- * Prins Lubezki (Minsk)
 1. 12 augustus 1858 (L)
 2. Spaans Kwartier 8
- * Prins Potanoffski (Warchau)
 1. 12 augustus 1858 (L)
 2. Hotel Marion
- * Le prince d'Imérétie du Caucase (Rusland) (1)
 1. 15 augustus 1858
 2. Hotel d'Allemagne
- * Hunne Kiezerlijke Hoogheden de prinsen Eugeen, Serge en Nikolaas Romanowsky, hertogen van Leuchtenberg
 1. 18 augustus 1858 (A)
 2. Wapenplein 14
 3. logeerden voor 5 weken op de appartementen van de hr. VANDER HEYDEN-SOMERS
- * Prins Von Droutsky (St. Petersburg)
 1. 26 augustus 1858
 2. Langestraat 87
- * Prinses Troubetzkoy (Rusland)
 1. 26 augustus 1858 (L)
 2. Kalvermarkt 3
- * Prins en prinses d'Auersperg
 1. 26 augustus 1858 (L)
 2. Hotel Mertian
- * Prince de Croy (Roelx)
 1. 29 augustus 1858 (L)
 2. Kalvermarkt 9
- * De prins en prinses Von Hessen-Darmstadt
 1. 16 september 1858 (L)
 2. Hotel du Lion d'Or
 3. Ze logeerden er met een gevolg van 14 personen

1859 Het seizoen opent onder een slecht gesternte : oorlog in Italië, crisis in commerciële en financiële middens, een epidemie nadert stap voor stap ons land. Toch komt het nog goed. De noblesse "riche par sa naissance et sa position" is er opnieuw. Ook Leopold I is er nog steeds : 9 jaar na het overlijden van Louise Marie is de vorst er met de kinderen. De hertog van Brabant, Leopold, en de graaf van Vlaanderen, Filips.

Bij gebrek aan bronnen in de stadsbibliotheek is er wat puzzelwerk bij te pas gekomen. Uit de Feuille d'Ostende 1860 (n° 4293) vond ik ondermeer :

- * De prins regent van Pruisen
- * Groothertogin Helena van Rusland
- * De prinsen Serge en George van Rusland
- * De prinsessen Maria en Eugenia van Rusland
- * Prins Georg van Pruisen
- * Prins Pichanelli (Dresden)
- * Prins en prinses Masserano (Turijn)
- * De Russische prins Kouraxine
- * De prinses van Hohenlohe
- * De prins van Wittgenstein
- * Prins Zekanoffski (St Petersburg)
- * Prins en prinses Galitzin (St Petersburg)
- * De prinsen Carageorgevitsch (Servië)

1860 Het handelshuis Daniels-Dubar in de Kapellestraat doet gouden zaken. Langverblijvende toeristen kopen er de Vues et caricatures des bains alvorens ze naar Genua, Potsdam, Krakow, Jena, Odessa of Dresden terugkeren met een publicitaire porseleinkaart van hun hotel.

De aanvankelijk wat terughoudende Oostendenaars bouwen hun kamers om tot rendabele appartements garnis waar (zelfs) adellijke kapitaalkrachten een optrekje vinden. Niet iedereen logeert tenslotte in Hotel d'Allemagne of Fontaine die koude en warme zeewaterbaden verstrekt....

- * Prins Jozef van Aremberg (Brussel)
 1. 5 augustus 1860 (L)
 2. Hotel Royal de Prusse
- * De prins en prinses André Carageorgevitsch van Servië (Belgrado)
 1. 12 juli 1860 (L)
 2. Hotel Marion
- * De prins en prinsessen Doria, D'Alfonse, Quendalina D'Olympia
 1. 2 augustus 1860 (L)
 2. Hotel Royal de Prusse
 3. de naamvermelding in de Liste lijkt mij niet correct
- * De prins-regent van Pruisen
 1. 5 augustus 1860 (A) tot 29 augustus 1860
 2. Wapenplein 11 (bij de hr. VANDERHEYDE)

3. Hij bezoekt het prentenkabinet van BUFFA waar hij ondermeer een marine van MUSIN koopt - Hij decoreert dokter A. JANSSENS met een Pruisische onderscheiding (ridder 4e klasse in de Orde van de Rode Arend) - Hij laat zijn eigen muziekkorps van het 33e infanterie-regiment naar Oostende overkomen - Op 17 augustus biedt hij in de Pavillon Royal op de zeedijk baron DE VRIERE, Belgisch minister van Buitenlandse Zaken, een diner aan.

* De erfprins van Württemberg en zijn echtgenote prinses Olga

1. 9 augustus 1860 (L)
2. Hotel d'Allemagne

* Prins Czartoryski (Wenen)

1. 12 augustus 1860 (L)
2. Hotel Fontaine

* Hunne Hoogheden hertog en hertogin Emilio Rignano (Rome)

1. 12 augustus 1860
2. Hotel Royal de Prusse

* Prins Georg van Pruisen

1. 20 augustus 1860 (A)
2. logeert bij YSENGRIN, "receveur de pilotage"

* Prinses Carageorgevitsch (Belgrado)

1. 6 september 1860 (L)
2. Hotel Marion
3. zie 12 juli 1860

* Prinses Julie Obrenovitch (Belgrado)

1. 13 september 1860 (L)
2. Kapellestraat 16

* De prins van Aremberg (Brussel)

1. 13 september 1860 (L)
2. Hotel Fontaine

(2) Is dit geen lapsus voor gewoon weg : prins Dimitri van de Kaukasus ?

Zomerpret in het Leopoldpark

Winterpret in het Maria - Hendrikapark

BOEKEN EN BROCHURES TE KOOP AAN DE BALIE IN ONS MUSEUM

Misschien vindt U in deze lijst een idee voor een mooi Kerst- of Nieuwjaarsgeschenk ??

Ostendiana III	500 Fr
Ostendiana IV	500 Fr
Ostendiana V	650 Fr
Ostendiana VI	750 F
150 jaar spoor	200 Fr
Beschrijving der stad Oostende door Bowens	950 F
Geschiedenis van de Kapucijnen te Oostende	200 Fr
Het oude Oostende en zijn driejarige belegering door Vlietinck	600Fr
Westvlaamse Wondersprookjes	300 Fr
De Tram maakt de kust	1.200 Fr
Oostende bevrijd	650 Fr
De Droogenbroodroute	975 Fr
Tussen Knokke en De Panne	300 Fr
De haven van Zeebrugge	150 Fr
100 jaar "Visserijschool P. Pype"	250 Fr
Wenskaarten EREL	32 Fr
Le petit Belge que voici	340 Fr
Jadis en Flandre	190 Fr
Cassette Ostendsche Ploaten	380 Fr
De Oostendse stadstram	1.100 Fr
Hommage aan Henri Storck. Films en oeuvre catalogus	300 Fr
Rat Mort 100 jaar	500 Fr
Jan Piers 1920 - 1990 (70 jaar - 700 foto's)	950 Fr

door **Ferdinand GEVAERT**

HET M.S. PRINCE BAUDOIN TIJDENS DE PERIODE 18 MEI 1940 - 31 MAART 1941

De vraag wordt nogal eens gesteld wat er gebeurde met de maaltboten van het Zeewezen na hun uitwijking naar Groot-Brittannië in de "meidagen" van 1940 tot hun overdracht aan de Royal Navy.

In "Zeewezensprokkels - 5" (De Plate, jg. 1996, blz. 96-144/-147) hebben we, met de gegevens waarover we beschikten, een algemeen overzicht gegeven van wat er met "onze" maaltboten gebeurde.

Onlangs ontdekten we tussen een stapeltje nota's en knipsels een overschrift uit het persoonlijk logboek van de heer Emiel CHAPEL, officierhoofdwerktuigkundige o.r., in 1940 machinist op de "Baudouin".

Gelet op het geschiedkundig belang, voor wat de geschiedenis van de pakketboten betreft, brengen we hier voor wat de periode 18 mei 1940 - 31 maart 1941 betreft, de notities van "Miel" CHAPEL, in ongewijzigde vorm.

- Op 18 mei 1940 om 15u20 vertrokken uit Oostende met vluchtelingen aan boord (samen met de "Prins Albert").
- Op 19 mei 1940 aangekomen om 16u30 te Southampton.
- 28 mei 1940 stand-by in de Downs (ten anker met de "Prins Albert").
- 29 mei 1940 orders voor afhalen van troepen te Duinkerke - niet vertrokken wegens kapitulatie van Koning Leopold III (wachten op orders).
- 30 mei voor Southampton.
- Op 31 mei 1940 orders stand-by te Southampton voor het vervoeren van troepen naar Frankrijk.
- Op 2 juni 1940 reis met troepen, orders naar Cherbourg - haven gesloten. Doorgevaren naar Brest (in mist) samen met één van onze turbineschepen.
- Op 5 juni 1940 reis met troepen Southampton-Cherbourg.
- Op 10 juni 1940 reis met troepen Southampton-Brest - orders troepen terug naar Southampton + extra lading (evacuatie).
- Op 12 juni 1940 reis Southampton-St. Malo evacuatie troepen uit Frankrijk. Na deze reis niet meer gevaren naar Frankrijk.
- Aan boord Southampton tot 26 augustus 1940, onderhoud motoren, nadien "Refugee".
- Op 19 oktober 1940 orders terug naar Southampton, a/b Prince Baudouin.
- Op 31 oktober 1940 schip vertrokken om naar veilige haven te varen (haven onbekend), ten anker Eiland Wight (in konvooi).
- Op 1 november 1940 in konvooi naar Dartmouth, snelheid konvooi 10 knoop.
- Op 2 november 1940 aankomst te Dartmouth.
- Op 3 november 1940 uitgevaren - doch wegens slechts weer terug naar Dartmouth.
- Op 5 november 1940 in konvooi naar Pembroke Docks - bij Milford Haven, bunkeren.
- Op 9 november 1940 vertrokken naar Gourock (Clyde, Schotland), orders stand-by (onderhoud motoren).
- Op 3 maart 1941 in herstelling te Dumbarton, Shipyard Denny Brothers.
- Op 13 maart 1941 Clyde Blitz (tot Glasgow).
- Op 31 maart 1941 geleidelijk ontschepen van de bemanning.

DE FAMILIE BAUWENS IN OOSTENDE

door **Robert OUVRY**

Er waren twee merkwaardige families BAUWENS in Oostende. De eerste die reeds voor het beleg van Oostende alhier woonde en waarvan in het algemeen de meest gekende reder John BAUWENS was en de tweede familie BAUWENS, aangekomen in Oostende in 1653, van wie wij de "Nauwkeurige beschrijving der oude en beroemde zee-stad Oostende" te danken hebben, geschreven door Jacobus BAUWENS, meestal gekend als BOWENS.

De eerste familie BAUWENS moet na het beleg van Oostende (1601-1604) snel naar Oostende terug gekomen zijn daar wij reeds het huwelijk van Hubert BAUWENS terugvinden in Oostende op 10 oktober 1608 met Claudine DE MOOR, tante van onze beruchte Oostendse kaper Pasquier DE MOOR,(1614-1684).

De oudste zoon van Hubert werd Jean genoemd. Deze laatste trad in het huwelijk op 18 oktober 1639 met Françoise NEUVILLE BAILLEUX. Hun tweede zoon was Jean BAUWENS, geboren te Oostende op 30 augustus 1642, die op zijn beurt in het huwelijk trad met Cornélie MARCELIS op 14 oktober 1665. Zij hadden acht kinderen en hun vierde zoon was Jacques-Jean BAUWENS, geboren te Oostende op 20 januari 1704.

Tijdens zijn jeugd heeft hij Oostende zien overgaan van het Spaans naar het Oostenrijks regime. Hij heeft ook de St Pieters en Paulus kerk zien afbranden in 1712 en de bouw zien verwezenlijken van de nieuwe kerk waarvan wij nog de "Peperbusse" bezitten. Op 14 januari 1730 huwde hij met Marie Françoise MOENTACK en in tweede huwelijk met Marie Thérèse VAN MAESTRICHT, kleindochter van onze beroemde kapitein Philippe VAN MAESTRICHT.

Uit dit huwelijk werden drie kinderen geboren waarvan het derde Jacques Fidèle BAUWENS geboren werd te Oostende op 19 december 1757. Hij trad in het huwelijk met Jacqueline WEYTEN op 29 mei 1786. Zij hadden 8 kinderen.

De oudste was Salomon Jacques BAUWENS, geboren te Oostende op 1 oktober 1787. Hij huwde op 18 november 1813 Sophie DE JONGHE. Zij hadden ook 8 kinderen en vertrokken naar Gent met uitzondering van hun tweede kind Philippe Jacques BAUWENS die geboren was te Oostende op 20 oktober 1819. Hij trad in het huwelijk met Isabelle Claire DOBBELAERE en zij hadden vijf kinderen :

- Joseph, geboren te Oostende op 24 december 1832
- Jean, geboren te Oostende op 12 april 1824
- Jacqueline
- Clémence-Hortense, geboren te Oostende op 3 november 1831, bleef vrijgezel en overleed te Oostende op 25 december 1880
- Philippe Jacques Jean, geboren te Oostende op 20 oktober 1819 en die in het huwelijk trad met Marie Louise BENS op 20 mei 1858.

Philippe BAUWENS had vijf kinderen waarvan de jongste Jean Philippe was, geboren te Oostende op 31 maart 1866 en die wij verder kennen als "JOHN" en aan de bron van dit relaas ligt.

John BAUWENS bouwde zijn eerste sloep toen hij 17 jaar was, met zijn broer. Als 19-jarige, in 1885, stichtte hij de rederij "BAUWENS, POTTIER & Cie" die de eerste te Oostende gebouwde

stoomtreiler voor haar rekening nam. Het was de 0.30 die eerste vaarde onder de naam "ELISABETH" en later onder de naam "LOUISE-MARIE". Twee jaar verder was het weder John BAUWENS die als eerste een stoomtreiler van 5 pk op zijn sloep "NAAR MIJN GENOEGEN" plaatste.

In 1895 werd de NV "Pêcherie à Vapeur" gesticht.

Op 25 september 1897 trad hij in het huwelijk met Gabrielle VANWYNENDAELE, dochter van Emiel en Eulalie DEVISSCHER. Zij vestigden zich "Boulevard du Midi" 16 (thans Alphons Pieterslaan).

Reeds in 1900 dacht John BAUWENS ernstig aan de stichting van een visserijschool; Het oud oorlogsschip H.M.S. ALBACORE werd aangekocht en er werd jaren aan gewerkt om het te voorzien van leslokalen en slaapvertrekken. Z.K.H. Prins Albert steunde volledig dit initiatief en op 15 juli 1906 vaarde het schip Oostende binnen onder de naam IBIS.

Havenkapitein Jean LAROYE en John BAUWENS waren de bestuursleden en Ir. Edouard DE CUYPER was voorzitter (Le Carillon 20.07.1906).

In 1906 schonk prins Albert een motor aan het K.W. IBIS en die werd in de treiler 0.200 "PIONIER" van de rederij "Bauwens en Van de Walle" geplaatst.

Een oud gediende van de rederij, Frans VERBANC, vertelde aan Robert COELUS (Ibis-story, blz. 5) : "De redingote en buishoed van John Bauwens hingen steeds klaar op de rederij voor het geval hij naar de prins moest".

Hij werd lid van "Yacht Club d'Ostende" (toen nog niet ""Royal" op 10.4.1902 en tijdens de algemene vergadering van 12.4.1924 in de lokalen van de "Société Littéraire" benoemd tot erevoorzitter. Hij had de 6m. J.I. EDELWEIS gekocht die de wereldtitel behaalde tijdens de Olympische zeilwedstrijden te Oostende van 7 tot 10 juli 1920 (Le Carillon van 21.4 en 27.6.1920).

John BAUWENS werd voorzitter van de "Cercle d'Escrime" (Echo d'Ostende 17.4.1920), voorzitter van de Redersvereniging (Echo d'Ostende 1.1.1919), lid van de "Syndicat d'Initiative (Echo d'Ostende 16 en 25.2.1924). Hij was verder Commandeur in de Kroonorde, Commandeur in de Leopold II orde, officier in de Leopoldorde, titularis van het Burgerlijk Kruis 1ste klasse, Member of the British Empire, Officier du Mérite Français en Ridder van de Christusorde van Portugal (V.V.F. Oostende).

John BAUWENS was secretaris van de afdeling visserij in de Kamer van Koophandel van Oostende (Echo d'Ostende 3.2.1903).

De rederij "P.V". installeerde in 1907 de eerste koelinstallatie aan boord van 0.97 "MARCELLE" en in 1908 werden de eerste treilers naar de Witte Zee en Marokko gestuurd.

In 1910 beschikte de rederij "P.V." over de volgende schepen :

0.20	ALPHONSE	met schipper	E. BAILLEUL
0.55	PROSPER		DEROO
0.81	EMMANUEL		PONJAERT
0.82	ALBERT		M. COOPMAN
0.85	GABRIELLE		C. COOPMAN

0.86	ISA	C. POELART
0.88	BERNARD	J. CECLERCQ
0.89	MARIE LOUISE	L. DEDRIE
0.99	PECHERIE A VAPEUR X	P. DEFER

In 1913 plaatste John BAUWENS, in samenwerking met de IBIS, de eerste radio-apparatuur voor opleiding van marconisten aan boord van een vissersvaartuig. In dat zelfde jaar stichtte hij de NV "Froid Industriel" voor ijsbevoorrading, maar de fabriek bleef zonder opdrachten tot na de oorlog.

Heel de PV vloot was naar Engeland gevlucht en de heldendaden van de kapiteins zoals Arsène BLONDÉ, Louis DEDRIE, Pierre PINCKET e.a. zijn te Oostende legio.

Na de oorlog, in 1919, kwamen 6 schepen terug in Oostende.

John BAUWENS was een leidersfiguur in de visserijmiddens en al zijn initiatieven droegen de stempel van zijn doorzettingsvermogen en grote bevoegdheid. Hij werd voorzitter van de Rotary Club Oostende in 1925.

Vlak voor de crisis in 1929 was de PV-vloot één van de modernste van Europa. Ze telde toen 16 eenheden en pas in 1935 kon aan uitbreiding worden gedacht.

In 1936 werd een prachtig nieuw vaartuig te water gelaten : de 0.88 "JOHN" gebouwd op de Boelwerf te Temse en voorzien van een motor van 500 pk. In 1952 werd een nieuwe "JOHN" gebouwd, 56,5 meter lang, 1090 pk en 560 ton. Dit was het 47ste vaartuig dat John BAUWENS te water zag lopen en het was ook zijn laatste, want hij overleed op 3 augustus 1955 op 89-jarige leeftijd. Vlak voor zijn dood was ook nog de 0.80 "DUCHESS DE BRABANT" van stapel gelopen bij Beliard en Crighton te Oostende (Bron : "De Oostendse Visserij" van Roland DESNERCK).

John BAUWENS had drie kinderen :

- Philippe Emile, ° Oostende 4.3.1901, geneesheer in de Wimpolestreet 91 Londen en er overleden op 21.2.1974.
- Raymond , ° Oostende 4.2.1902, echtg. Frédérique DORZÉE, ° Oostende 3.5.1910.
Vanaf 1960 ging het bij de PV-vloot geleidelijk slechter. De "PRINCE DE LIEGE" liep op de klippen in de buurt van de Orkaden en hij verkocht enkele schepen aan de "Pêcherie Maritime du Congo", andere aan de rederij "Armement et Pêche Maritime". De rederij sloot definitief zijn deuren in 1977.
- Adrienne Marie, echtgenote Marcel VANDENDAELE. Zij was de schoonmoeder van Jean Jacques DECLOEDT.

* * *

De tweede familie BAUWENS kwam zich vestigen te Oostende in 1653 en was die van Rogier BAUWENS. Hij zou van Ierse afkomst geweest zijn en hij nam de poorterij van de stad aan.

Hij was de zoon van Arnoud en was in zijn geboortestad Brussel meester kuiper geweest. Volgens zijn eigen zeggen had Rogier eerst ter kaper en ter koopvaardij gevaren en had hij zich vervolgens te Brest in Frankrijk gevestigd. Daar verdiende hij zijn brood als deelgenoot in de kapersafdeling

van de koning van Engeland. Zijn prestige en goede naam vermeerderde evenredig met de inhoud van zijn geldbeugel.

Toen in Brest de admiraliteit van de Engelse koning vernietigd werd en daarenboven de Engelse zeemacht het kapers- en roversnest, gevestigd op de Sorlingen eilanden (de Scillys), volledig vernietigde, vond Rogier BAUWENS dat het tijd werd om uit te wijken. Hij belande in Oostende zoals veel andere weggejaagde kapers als Nicolas HELT (later vice-admiraal van Zweden), Anthony CLAISSEN VAN DER ZYPE, broer van burgemeester Maeten CLAISSEN VAN DER ZYPE, Pieter TYSSSEN, Patrice GRANT, William HAMILTONE en Maillart VAN DE BROUCKE.

Bij zijn terugkomst in Oostende tekende hij de poortersbrief "in 'tlange", de meeste tekenden met een kruisje". Hij ging wonen in de Kaaistraat op de westzijde, in een huis dat vroeger eigendom was van Jacques CHEVALIER, burgemeester van Oostende van 7 oktober 1641 tot 20 september 1644 en ontvanger der tollens van inkomende en uitgaande rechten.

Zijn zaken floreerden en kwamen zijn krediet en zijn stand zeker ten goede. Zijn optreden, als borg voor Diego DECIO en Maerten CLAISSEN VAN DER ZYP, twee oud-burgemeesters en schatrijke mannen die in een proces gewikkeld waren, getuigen van zijn aanzien in die tijd.

Oostende beleefde toen onzekere tijden. Verdragen werden getekend en verbroken aan de lopende band.

De Franse kardinaal Mazarini poogde in 1656 Oostende te veroveren met een list, maar zijn Britse bondgenoot Cromwell stak stokjes in 't wiel. Voorzichtigheidshalve werd de zetel van de Vlaamse admiraliteit van Duinkerke naar Oostende verplaatst in 1658.

Alvorens hij naar Oostende kwam wonen, was Rogier BAUWENS reeds gehuwd met de weduwe van Antoon HOSDÉ, waarbij hij verscheidene kinderen had o.a. Barbara, Agnes en Paulus.

Barbara huwde in 1675 met Joannes BACKHUSIOS, geboren te Leipzig en hier werkzaam in de koopvaardij. Uit dit huwelijk werd Tillemans BACKHUSIOS geboren, later kannunik te Brugge.

Agnes trouwde met William GOOLD, een voor geloofzaken uitgeweken Ier, zoals er nog een paar waren in Oostende, o.a. de latere burgemeester CAREV en enkele rijke kooplui waaronder GERARDIN.

Zijn zoon Paulus, aan wie de familie BAUWENS haar luister te danken had, trad in 1686 in het huwelijk met Catharina-Maria CROES, dochter van Jacques CROES, (schepen te Oostende en gewichtig koopman) en Isabelle DE PAPE.

Door dit huwelijk sloot hij zich aan bij de invloedrijkste families van de stad o.a. HOYS, FAUCONNIER, VAN DER HEEDE en GRYSPPERRE. Van zijn kant was hij verwant met de poorters WYNANTS en SCHONAMILLE. Dit huwelijk bevoordeligde hem ook in zijn koopmansondernemingen. Hij profiteerde van de relaties die Jacques CROES en Dionisio FAUCONNIER in hun 50-jarige loopbaan hadden aangeknoopt en overtrof vlug de andere koophandelshuizen.

In 1688 brak een zware en langdurige oorlog uit tussen Frankrijk van Lodewijk XIV en het bondgenootschap waartoe Spanje en dus ook Oostende behoorde. De Spaanse regering benoemde Paulus BAUWENS als burgemeester van Oostende, van 26 november 1690 tot 27 oktober 1692.

Toen de hertog van Malborough de Franse Generaal LA MOTTE uit Oostende verdreef, benoemde hij op zijn buurt Paulus BAUWENS tot burgemeester van 30 mei 1707 tot aan het begin van het Oostenrijks Bewind van 21 oktober 1711.

Tijdens de belegering van de hertog van Malborough beschoot de vloot van admiraal FAIRBURN onze Oostendse vesting zodanig dat geen enkele huis onbeschadigd bleef; het stadhuis was ingestort, de kerktoren stukgeschoten, het klooster van de zusters vernield...enz.

Paulus BAUWENS liet tijdens zijn burgemeesterschap alles herstellen, hij liet een nieuwe vismijn bouwen en een grote waterput omringd door tralies.

In vroegere oorlogstijden had iedere koopman recht depositaris te blijven van de door hem gekaapte goederen tot de Admiraliteit uitspraak deed over de "juiste prise". Paulus BAUWENS werd benoemd tot depositaris-generaal van al de in Oostende gevestigde reders en dit tegen de borgsom van 30.000 gulden.

Paulus BAUWENS stierf waarschijnlijk in 1711 of 1712 en heeft dus de "Keizerlijke Oost-Indische Compagnie" niet gekend. Hij had twee broers en een zoon, Jacobus.

Zijn broer Jan-Baptismus BAUWENS was rechter van de Admiraliteit te Oostende en tevens burgemeester van 1711 tot 1717 en nog eens van 1725 tot 1728. Men kan lezen in de "Nauwkeurige beschrijving der oude en beroemde zee-stad Oostende" van 1792 : "Op de 1ste december landde binnen Oostende met de Pakket boot van Douver, onder dry-mael losbranden van het Geschut der Stads-wallen, den Hertog van Malborough. Hij sliep des nagts by den Heer burgemeester Bowens en vertrok anderendaags naer Antwerpen".

De tweede broer was Philippus-Arnoldus BAUWENS, pensionaris van de stad. Toen Jan-Baptismus overleed in 1728, liet Philippus zijn werk staan en volgde zijn broer op als rechter van de Admiraliteit. Hij werd burgemeester van 1738 tot 1740.

De zoon van Paulus was, zoals hierboven vermeld, Jacobus Franciscus, reeds schepen in 1725 en hij volgde zijn vader op als postmeester. Dit was toen een erfelijke functie.

Hij trouwde met Catherine WOELAERT, dochter van burgemeester WOELAERT die tevens één van de rijkste kooplieden van de stad was.

In februari 1719 stuurde hij het fregat "BRUSSELSE GALEY" naar Kanton samen met drie andere schepen van de Oost-Indische Compagnie; "SAINT LOUIS", "WITENBERGH" en "HUYS VAN OOSTENRIJK". De "BRUSSELSE GALEY" was gewapend met 18 kanonnen en vaarde onder het bevel van kapitein Nicolas DE RUDDER. Deze kreeg 1500 florijnen Frans wisselgeld om in China waren te kopen (Bron : Rijksarchief Brugge, notariaat depot F.J. Van Coillie, 1941, n° 12, akte 133 en 139 van 10.2.1719).

Was het nu door de slechte omstandigheden of door een verkeerde manier van zaken doen, in elk geval liet Jacobus BAUWENS geen groot fortuin na, toen hij overleed in 1761.

Zijn oudste zoon, Jacques Petrus BAUWENS was dus eveneens postmeester en hij werd schepen in 1755. In de proces-verbalen van het schepencollege van Oostende vindt men zijn naam soms terug als "Jacques de Bauwens" of als "Bowens".

In de "Mededelingen" van de Academie van Marine van België, boek VII van 1953, blz. 153 komt een artikel voor van baron Albert DE DORLODOT, onder de titel "Les Ports d'Ostende et de Nieuport et les fournitures d'Armes aux Insurgés Américains de 1774 à 1782" : De bijzonderste huizen die wapens verstuurden waren : BAUWENS, HOYS en zoon, Thomas RAY en VAN ISEGHEM.....

Jacobus Petrus schreef de geschiedenis van zijn familie vanaf de XVII eeuw. Hij gaf zijn ontslag als schepen toen hij benoemd werd tot raadgever van Z.K.H. Prins VAN TURM EN TAXIS. Hij overleed op 6 december 1787.

Zijn broer, François Jacques Arnold liet het boek van Jacobus drukken in 1792 met als hoofding "Nauwkeurige Beschrijving der Oude en Beroemde Zee-stad Oostende, gelegen in Oostenryksch Vlaenderen" door wylent Jacobus BOWENS. Dit boek is genoegzaam gekend door elke Oostendenaar.

Jacobus en zijn broer François zijn overleden zonder afstamming noch erfgenamen en zo eindigde deze merkwaardige familie.

.Bronnen : Bibliographie Nationale : Notice généalogique et historique sur la famille Bauwens, door Joseph SPICHAL, in 1910.
V.V.F. Oostende.
Bibliotheek Oostende : Ostendiana.

LIDGELD 1999

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate is voor 1999 vastgesteld als volgt :

Aangesloten lid :	400 Fr
Steunend lid :	500 Fr
Beschermend lid :	vanaf 1.000 Fr

Mogen wij vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin. Alleen diegenen die tot nu toe niet gestort hebben (laatste storting ontvangen op 27 november) ontvangen hierbij een stortingsbulletin.

Ook dit jaar biedt het Grafisch Bedrijf LAMMAING ons gratis de Platekalender aan. Deze wordt samengesteld door onze ondervoorzitter de heer Omer VILAIN. Als thema werd "NOGMAALS LA BELLE EPOQUE (prentkaarten 1893-1923)" gekozen.

Jean Pierre FALISE
Penningmeester

De lidgelden die nu van toepassing zijn werden ingevoerd in 1989. Dit is nu het 11e jaar dat ze niet gewijzigd worden !!!

Dit is o.a. mogelijk doordat enkele leden hun bijdrage gevoelig verhoogden.

Volgt hun voorbeeld en geef ons een financieel steuntje

Wordt Steunend lid i.p.v. Aangesloten lid

Wordt Beschermend lid i.p.v. Steunend lid

PLATE-VEILING 1999

Voor de veiling 1999 werden de volgende schikkingen genomen :

1. De aanbieder moet een getypte, of minstens zeer goed leesbaar geschreven, lijst met de te veilen stukken overmaken aan J.P. Falise, H. Serruyslaan 78/19, Oostende en dit ten laatste tegen 31 december 1998. Ieder stuk MOET een minimum van beschrijving (maar hoogstens 2 lijnen) omvatten.
2. De geschatte waarde per stuk moet minstens **100 Fr.** bedragen.
3. De lijst wordt door het bestuur nagezien met mogelijkheid tot schrapping van bepaalde stukken.
4. De lijst met beschrijving zal op 16 en 23 januari 1999 tegen kostprijs te koop zijn aan de balie van het museum. Op die wijze kunnen geïnteresseerden een inzage krijgen van wat er zal geveild worden.
De avond van de veiling zal deze lijst eveneens te koop zijn.
5. Het bestuur houdt zich het recht voor de veiling te annuleren indien het aanbod te schraal is.
6. Verder blijven de vroegere schikkingen van toepassing :
 - een % komt ten goede van De Plate. Dit procent wordt vastgesteld op 20 % dat afgehouden wordt van de verkoopsom
 - de stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz. maar geen breekbare voorwerpen) moeten betrekking hebben op Oostende of de kuststreek.
7. Indien nodig verschijnen verdere schikkingen in ons volgend tijdschrift.

* * * * *

ONVINDBARE OOSTENDSE GEZICHTEN

In antwoord op de bijdrage met die naam van Omer VILAIN (De Plate 98/139) volgende antwoorden :

- foto's van de binnenzijde van het stadhuis voor mei 1940 bestaan wel degelijk. Er zijn meerdere ANTONY-opnamen n.a.v. diverse manifestaties in het gebouw (afb. in gedenkboek : 1893-1993 - 100 jaar Museum voor Schone Kunsten Oostende); ook een groepsfoto van de Oostendse politiemannen werd er gemaakt (afb. in boek over Oostends Politiekorps van Daniël DESCHACHT; alsook in : 100 jaar Museum...); ouder zijn enkele opnamen van LEBON met gezichten op diverse lokalen, voornamelijk deze waarin de schilderijen van VERWEE en MUSIN afkomstig uit het tweede Kursaal werden herbestemd (afb. in : 100 jaar Museum...).
- Bewaarplaats : Sted. Musa Oostende.

- Kon. Schouwburg : meerdere opnames van ANTONY n.a.v. audities en prijsuitreikingen Conservatorium en n.a.v. diverse niet-theatrale manifestaties die er plaats vonden.
Bewaarplaats : o.a. Stadsarchief Oostende.
- Sint Pieterskerk (binnen en buiten; voor 1897) : ook nooit gezien.
- Kon. Chalet (interieurs) : ook nooit gezien (ook niet afgebeeld in "Léopold II Urbaniste" of "Leopold II Koning Bouwheer" !!!; in dat laatste boek wèl oude binnenopname van de "Venetiaanse gaanderijen").
- O.L.V. kerk Hazegras : meerdere interieursopnamen (geen prentkaaren) in Stadsarchief Oostende.
- Sint-Janshospitaal (gevel en kapel) : idem.
- Oud station (binnenzijde) : idem (geen prentkaarten, wel foto's - ook n.a.v. handelsbeurzen toen het station zijn eigenlijke functie verloren had).
- Sint Janskerk : tal van foto's in Stadsarchief Oostende (ook van de bouw).
- Bioskopen : tal van foto's in Stadsarchief Oostende.
- Velodroom (aan Maria-Hendrikapark) : idem.
- Postgebouw : tal van foto's (ook interieur en foto's van tijdens de bouw) in Stadsarchief Oostende.
- Sint Sebastiaansgilde :foto's ca. 1964 in fotoverzameling Sted. Musea Oostende (fotoreeks John VAN ROLLEGHEM); foto's van bezoek van Leopold II in Stadsarchief Oostende (dit zijn wel buitenopnamen).
- Stadhuis (huidig) binnenopnamen : in het Stadsarchief : o.a. opnamen van Gemeenteraadszittingen, plechtige ontvangsten in de Alice Freyzaal....

Norbert HOSTYN

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1998

- elke zaterdag

- van 19 december t/m 03 januari 1999 (gesloten 22, 25, 29 december en 01 januari 1999)

telkens van 10u tot 12u en van
14u tot 17u

BON COCK
CAMERA
SERVICE

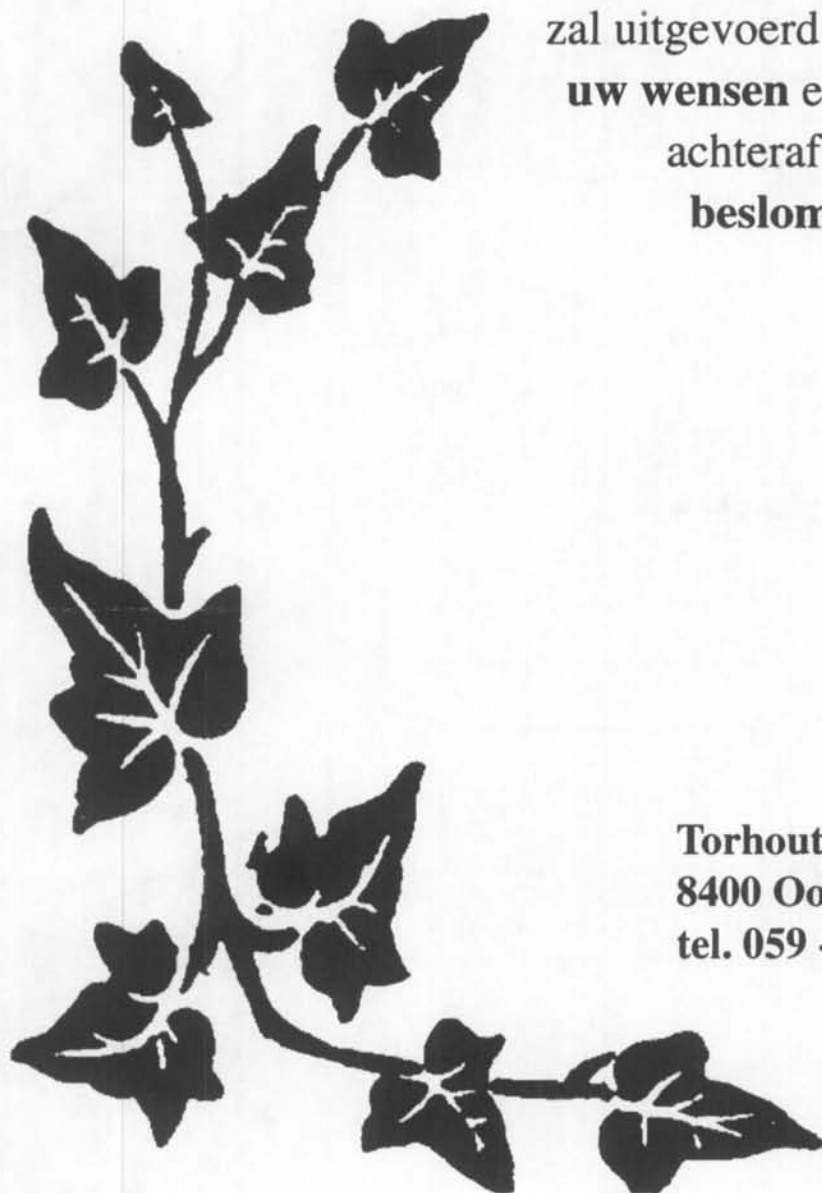
Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

**ONZE LEDEN HEBBEN OP VERTOON VAN HUN LIDKAART
GRATIS TOEGANG TOT HET MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN OOSTENDE**

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

Jan Nuytten

Het **uitvaartkontra**kt
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53